

Η Ιερά Μονή Ρεματιανής 32 χιλ. από τη Σπάρτη

[/ Ιερές Μονές](#)

Η Ιερά Μονή Παναγίας Ρεματιανής, βρίσκεται σε υψόμετρο 800 μέτρων. Απέχει 32 χιλ. από τη Σπάρτη και τη συναντούμε αριστερά του δρόμου που ενώνει τα χωριά Βρέσθena και Μεγάλη Βρύση. Δρόμος ασφαλτοστρωμένος οδηγεί έως την Ιερά Μονή η οποία βρίσκεται κοντά σε ρεματιά, από την οποία πιθανόν να πήρε και το όνομά της. Ανήκει στην ενορία Μεγάλης Βρύσης του Δήμου Οινούντος.

Το Καθολικό της Ιεράς Μονής υπήρχε ήδη από τους βυζαντινούς χρόνους εντός βράχου, σύμφωνα με τη γνώμη του προϊσταμένου εργασιών συντηρήσεως της Ε' Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, αιμνήστου Σταύρου Παπαπαγεωργίου. Εξάλλου, το πλούσιο σε θεματολογία διάκοσμο που διασώζεται, είναι όμοιο με το διάκοσμο που συναντάμε στη σπηλιά του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στο Βασσαρά, γνωστό και ως κρυφό σχολειό, το οποίο χρονολογείται το δεύτερο μισό του 13ου αιώνα. Η ανωτέρω Μονή εόρταζε την 21η Νοεμβρίου σύμφωνα με

γραφτή μαρτυρία που διασώζεται στην Ιερά Μονή Αγίων Αναργύρων Πάρνωνος, όμως λόγω των κακών καιρικών συνθηκών που επικρατούσαν παλαιότερα κατά τον μήνα Νοέμβριο, μετετέθη η εορτή την 23η Αυγούστου.

Το ως άνω Καθολικό επεκτάθη και αγιογραφήθη τον 17ο αιώνα και συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράδοση, το 1692, μετά από δωρεά του Ζαχαρία Κυρίτση ή Μακρή, ο οποίος είναι ο κτήτωρ του Ιερού Ναού Γενεσίου Προδρόμου Μεγάλης Βρύσης, όπως αναφέρει η εκεί διασώζουσα κτητορική επιγραφή. Απετέλεσε δε, σημαντικό κέντρο σε όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Μέχρι το 1834 υπήρξε ανδρικό Μοναστήρι και στη συνέχεια διαλύθηκε, έχοντας τότε, πλην του Ηγουμένου Γρηγορίου, δύο ακόμα πατέρες και τέσσερις (4) δόκιμους και υπηρέτες.

Στην ως άνω Ιερά Μονή βρισκόταν το 1834 κιβώτιο αγίων Λειψάνων, το οποίο αφού παρέλαβε ο Επίσκοπος Σελλασίας Θεοδώρητος, το παρέδωσε στην Ιερά Μονή Αγίων Τεσσαράκοντα Σπάρτης.

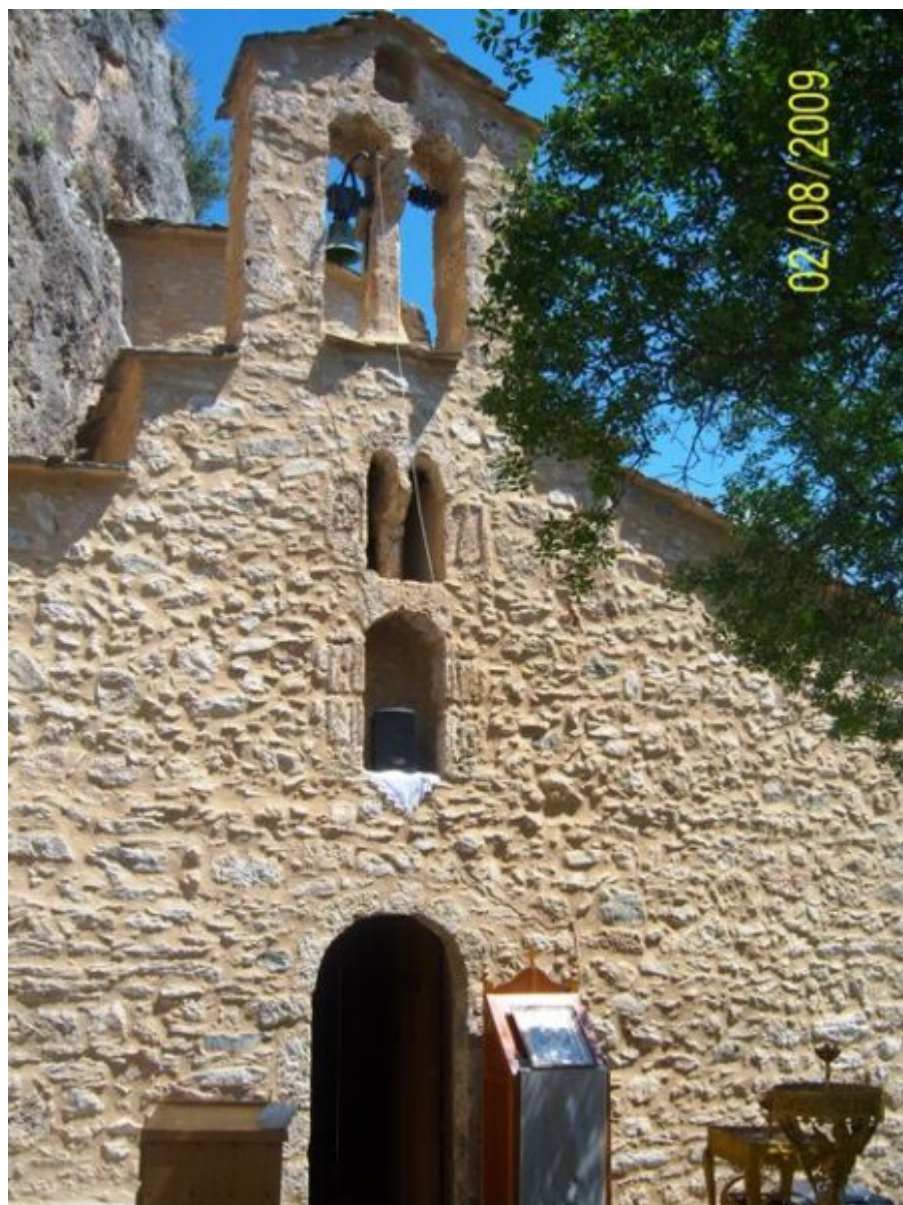
Το σύνολο της Μονής έχει κηρυχθεί ως ιστορικά διατηρητέο με την ΥΑ15904/24.11.1962, Φ.Ε.Κ. 473/Β/17.12.1962.

Η Μονή αποτελείται από το Καθολικό, πτέρυγα με επτά κελιά και μία σκήτη σε κοίλωμα βράχου, άνωθεν του Καθολικού.

Η είσοδος της Μονής γίνεται μέσω τοξωτής πύλης στον περίβολο και στη συνέχεια μέσω διαβατικού, στο ισόγειο του συγκροτήματος των κελιών.

Το Καθολικό είναι προσαρμοσμένο στη φυσική κοιλότητα του βράχου, ο οποίος σε πολλά σημεία έχει λαξευτεί, ώστε η εσωτερική διάταξη του χώρου να παρουσιάζει τη μορφή δίστηλου, σταυρο-ειδούς, εγγεγραμμένου ναού με τρούλο, με έκκεντρα τοποθετημένη την αψίδα του ιερού στα Ανατολικά. Στην εξωτερική όψη της Δυτικής πλευράς, πάνω από την τοξωτή είσοδο, διαμορφώνεται δίλοβο κωδωνοστάσιο με αετωματική επίστεψη. Τη στέγη του καθολικού καλύπτουν σχιστο-λιθικές πλάκες.

Επειδή το Μοναστηριακό συγκρότημα παρουσίαζε στο σύνολό του αρκετά δομικά και μορφολογικά προβλήματα, εκπονήθηκε - κατόπιν υποδείξεως της Ε΄ Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης - σχετική μελέτη από την αρχιτέκτονα-μηχανικό Ευδοκία Χριστακάκου, για την εκτέλεση επείγουσών εργασιών αποκατάστασης της Ιεράς Μονής, η οποία και εγκρίθηκε από το Μητροπολιτικό Συμβούλιο της Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης με την υπ" αριθμ. 1/7/26-1-2000 πράξη, όπως επίσης και από την Διεύθυνση αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΑ19515/848/2.7.2002).

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το 1835, επί Οθωνος, το μοναστήρι είχε διαλυθεί όπως φαίνεται από επιστολή που έστειλε η Επισκοπή Σελλασίας στους κατοίκους των χωριών Βαμβακούς, Μεγάλης Βρύσης και Βρεσθένων.

Αρθ. Πρ. 15

Διεκ. 5

Εν Βαμβακού την β' Απριλίου 1835.

Βασίλειον της Ελλάδος

Η Επισκοπή Σελλασίας

Προς τους κατοίκους των χωριών Βαμβακούς, Μεγάλης Βρύσεως και Βρεσθένων.

Με όχι μικράν θλίψιν της επληροφορήθη η Επισκοπή, παρά της Νομαρχίας, ότι: του διαλυθέντος Ιερού Μοναστηρίου Ρεματιανής η οικοδομή κατήντησεν εἰς αθλίαν κατάστασιν. Επειδή όχι μόνον διηρπάγησαν τα έπιπλα καί αί αποσκευαί αυτού, αλλά καί αί θύραι καί τα παράθυρα καί η σκεπή, το όποίον τούτο ασεβές επιχείρημα, αποδεικνύει ότι Χριστιανοί έφθασαν εἰς την μεγαλυτέραν ασέβειαν,

αγνοούντες ότι αἱ ἀρχαί θέλουσι λάβει περὶ τούτου αὐστηρά μέτρα καὶ ἐρευνας, καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι θα παρρησιασθῶσιν οἱ τοιοῦτοι καὶ μετὰ τὴν παρρησίαν θέλουν παιδευθῆ παρὰ τῶν Πολιτικῶν ἀρχῶν ὡς φανεροὶ κλέπται καὶ παρὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ὡς ἱερόσυλοι.

Οθεν, μὴ ἀνεχόμενοι διὰ τὴν ὁποίαν υπέπεσαν οἱ χριστιανοὶ ἀσέβειαν, διότι βέβαια ἀπὸ τινος τῶν χωρίων τούτων ἠρπάγησαν αὐτά, καὶ διὰ νὰ μὴ νομισθῇτε οἱ τοιοῦτοι ὡς κακούργοι, σας συμβουλευόμεν πατρικῶς, διὰ νὰ υπάγη εἰς τὸ ἴδιον μέρος, ὅ,τι ὅστις ἐξ ὑμῶν ἐπῆρε, νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ ἕκαστος ἀπὸ αὐτό, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰς ρηθείσας ποινάς.

(Τ.Σ.) Ο Σελλασίας Θεοδώρητος

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Τὰ τελευταία χρόνια, με χαρὰ βλέπουμε τὸ μοναστηριακὸ συγκρότημα νὰ ἀποκαθίσταται καὶ νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ δεχτεῖ ἀδελφότητα, γιὰ νὰ ξαναλειτουργήσῃ καὶ νὰ γίνῃ πνευματικὸς φάρος μέσα στο τρίκυμισμένο πέλαγος τῆς ζωῆς μας.

Οἱ ἀπανταχοῦ ΜΕΓΑΛΟΒΡΥΣΙΩΤΕΣ πάντοτε θα εὐγνωμονοῦν τοὺς ἐπώνυμους καὶ ἀνώνυμους δωρητὲς ποὺ βοηθοῦν στὴν ἐν γένει ἀποκατάσταση τοῦ ὅλου μοναστηριακοῦ συγκροτήματος, καθὼς καὶ:

Τὶς οικογένειες κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΑΛΑΤΑ καὶ κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΕΛΕΤΑΚΟΥ γιὰ τὴ δωρεὰ ξυλείας καστανιάς γιὰ τὰ κουφώματα τῶν κελιῶν, τὸ ἔτος 1992.

Τοὺς ἐργασθέντες με προσωπικὴ ἐργασία γιὰ τὴν ὕδρευση τῆς ἱερᾶς Μονῆς, ἀπὸ ἀπόσταση 2.200 μέτρων, τὸ ἔτος 1994.

Τὸ Δασαρχεῖο Σπάρτης, τὸ Διευθυντὴ δασῶν κ. ΓΡΗΓΟΡΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ καὶ τὸ δασάρχῃ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ γιὰ τὴ διάνοιξη καὶ ἀσφαλτόστρωση τοῦ δρόμου 1.200 μέτρων ποὺ οδηγεῖ στὴν ἱερὰ Μονή, τὸ ἔτος 2000.

Τὴν οικογένεια κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΤΣΕΡΙΔΗ γιὰ τὴ δωρεὰ ηλεκτρογεννήτριας, τὸ ἔτος 2001.

Τὴν 5ῃ Εφορία Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Σπάρτης, με προΐσταμένες τὴν κ. ΑΙΜΙΛΙΑ ΜΠΑΚΟΥΡΟΥ τὸ ἔτος 2006 καὶ τὴν κ. ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΔΙΑΜΑΝΤΗ τὸ ἔτος 2007, γιὰ τὸν καθαρισμό τῶν τοιχογραφιῶν καὶ τὸ σοβάτισμα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ καθολικοῦ.

Την Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού στην Αθήνα, με αναπληρωτή διευθυντή τον κ. ΑΝΤΩΝΙΟ ΠΑΤΕΡΑΚΗ, για την συντήρηση του τέμπλου, τα έτη 2005 - 2006 - 2007.

Την μεγάλη ευεργέτιδα κ. ΜΑΡΙΑ Λ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ για την πλακόστρωση του ανηφορικού, πριν την Ιερά Μονή δρόμου 150 μέτρων, εις μνήμην γονέων, αδελφού και συζύγου, το έτος 2007, καθώς και για την δωρεά του πολυελαίου στο καθολικό της Ιεράς Μονής, το έτος 2009.

Τον κ. ΜΙΜΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟ για το ταβάνωμα και την τοποθέτηση μοκέτας στα κελιά, το έτος 2007.

Η ανακεράμωση των κελιών έγινε το έτος 2005, ενώ ολοκληρώθηκε επίσης και η αρμολόγηση των εξωτερικών πλευρών των κελιών, έργο απαραίτητο δια την στερέωση και την εν γένει εμφάνιση του οικοδομήματος.

Στην Ιερά Μονή υπάρχει από το 2000 βιβλίο προσκυνητών, οι οποίοι, όπως καταθέτουν, ζουν ανεπανάληπτες στιγμές ψυχικής ανάτασης όταν επισκέπτονται το μοναστήρι.

**ΦΩΤΟ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΙΣΤΟΤΟΠΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ**